

รายงานการสัมมนา การสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็ง เพื่อการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก จากโครงการชุมชนเป็นฐาน ไปสู่นโยบายระดับชาติ

วันที่ 19 ธันวาคม 2566
ณ. สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพมหานคร

GRAPHIC
AND
MULTIMEDIA
DESIGN

THAI POSITIVE PARENTING
COMMUNITY OF PRACTICE

รายงานการสัมมนา
การสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็ง
เพื่อการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก
จากโครงการชุมชนเป็นฐาน
ไปสู่นโยบายระดับชาติ

วันที่ 19 ธันวาคม 2566

ณ. สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพมหานคร

รายงาน
และ
ข้อเสนอแนะ
เชิงนโยบาย

ส่วนที่ 1 ภาพรวมของงานสัมมนา

(Overview of the event, conference objective & expected outcomes)

ในการสัมมนาแบบพบตัวกันครั้งนี้ ถือเป็นครั้งแรกของของชุมชนผู้ปฏิบัติงานที่ได้มีโอกาสพบตัวกันนับตั้งแต่มีการเปิดตัวชุมชนฯ ไปเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2565 โดยที่ผ่านมาชุมชนฯ มีการสัมมนา ร่วมกันผ่านระบบออนไลน์เท่านั้นซึ่งจัดไปแล้ว 7 ครั้ง การสัมมนาแบบพบตัวกัน (in-person) ครั้งนี้ได้ ได้รับความสนใจจากสมาชิกและบุคคลจากหน่วยงานต่างๆ มากถึง 146 ท่าน ทั้งนี้ผู้ที่สามารถเข้าร่วมได้จริง 133 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มาจากหน่วยงานราชการเช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม (ศาลเยาวชนและครอบครัว, กรมพินิจ) กระทรวงศึกษาธิการ และยังมีหน่วยงานระหว่างประเทศคือ UNICEF และ UNODC รวมถึงบุคลากรจากโรงเรียน สถาบันการศึกษาต่างๆ นักวิชาการและนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย ตัวแทนจากพรรคการเมือง หน่วยงานNGOs หน่วยงานเอกชน ภาคธุรกิจ และบุคคลทั่วไปที่สนใจงานด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกเข้าร่วมด้วย โดยการจัดงานในครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก LEGO Foundation และ World Childhood Foundation

ในงานสัมมนามีกิจกรรมที่เกิดขึ้นดังนี้

- พิธีเปิดงานและกล่าวต้อนรับโดย ผศ.ดร สมบัติ ตาปัญญา ผู้แทนของกรรมการร่วม TPP CoP ตามด้วยผู้แทนของ World Childhood Foundation และ LEGO Foundation ซึ่งเป็นองค์กรผู้ให้ทุนสนับสนุนการจัดงานในครั้งนี้
- ช่วงที่ 1 เวทีอภิปราย: การผลักดันนโยบายด้านการเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทย
- ช่วงที่ 2 การนำเสนอ: การส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกโดยการอบรมผู้ปกครองด้วยหลักสูตรการอบรมที่มีงานวิจัยรองรับ
- ช่วงที่ 3 การสัมมนากลุ่มย่อย: โดยให้ผู้เข้าร่วมเลือก 1 ห้อง
- ช่วงที่ 4 การสรุปผลจากแต่ละห้องสัมมนากลุ่มย่อย และ ชี้แจงการทำงานในระยะต่อไปของชุมชนฯ

นอกจากนี้ในช่วงเข้ายังได้มีพิธีลงนามความร่วมมือในการบริหารงานชุมชน TPP CoP ระหว่างมูลนิธิศานติ์พัฒนธรรมกับสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวอีกด้วย โดยมีตัวแทนจากมูลนิธิฯ คือ ผศ.ดร. สมบัติ ตาปัญญา และ ดร. แอมมาลี แม็คคอย และตัวแทนจากสถาบันแห่งชาติฯ คือ รศ. นพ. อติศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ และ ผศ.ดร. ปนัดดา ธนเศรษฐกร

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกของไทย ผ่านการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความรู้ในระดับนโยบาย เกี่ยวกับหลักสูตรการอบรมผู้ปกครอง และแนวทางการปฏิบัติ ที่มีหลักฐานจากการวิจัยรองรับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. กระตุ้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระดับนโยบายเกี่ยวกับโอกาสในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกโดยมีหลักฐานจากการวิจัยรองรับ ให้เป็นวาระแห่งชาติ 3

2. นำเสนอตัวอย่างของหลักสูตรการอบรมเรื่องการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก และแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการและความอยู่ดีมีสุขของเด็ก และการคุ้มครองเด็ก
3. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนผู้ปฏิบัติงาน ผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้และการลำดับความสำคัญในการทำงานร่วมกัน

เนื้อหาการประชุมที่เกิดขึ้น

การประชุมสัมมนาหนึ่งวันที่จัดขึ้นในกรุงเทพฯ ประกอบด้วยเวทีเสวนา 2 ช่วงในตอนเช้า การประชุมแบบคู่ขนาน 4 ห้องกับคณะทำงานในตอนบ่าย และการเสวนารวมกลุ่มใหญ่ในช่วงสุดท้าย ซึ่งคณะทำงานได้นำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับลำดับความสำคัญที่สรุปได้จากการประชุมกลุ่มย่อย โดยในช่วงเช้านั้นได้มีการเผยแพร่ผ่าน Facebook Live ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล สามารถรับชมย้อนหลังได้ที่ <https://www.facebook.com/NICFDMahidol/videos/351513967593307>

ส่วนที่ 2 สรุปใจความสำคัญของผู้กล่าวเปิดงานทั้ง 3 ท่านดังนี้ คือ

เริ่มต้นที่ ผ.ศ. ดร. สมบัติ ตาปัญญา:

ในห้วงหลายปีที่ผ่านมาสถานการณ์ความรุนแรงในเด็กทั่วโลกมีมากขึ้น สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากผู้ดูแลเด็กขาดทักษะในการเลี้ยงดูเด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรง จึงเป็นที่มาของการอยากจะผลักดันให้เกิดการเผยแพร่ความรู้และพัฒนาทักษะการเลี้ยงดูเชิงบวกแก่ผู้ดูแลเด็กเพื่อลดปัญหาเด็กถูกเลี้ยงดูโดยมีขอบและการละเมิดสิทธิเด็ก

TPP CoP จึงเกิดขึ้นจากความตั้งใจที่อยากจะเห็นการขยายออกไปหรือความแพร่หลายของการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกโดยเฉพาะโปรแกรมหรือหลักสูตรการอบรมพ่อแม่/ผู้ปกครอง **ที่มีงานวิจัยรองรับหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าได้ผลจริง** แต่สิ่งเหล่านี้เราทำเองไม่ได้ จึงได้ร่วมมือกับสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ม.มหิดล ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความโดดเด่นในด้านการวิจัย และการส่งเสริมการให้ความรู้ เพื่อร่วมก่อตั้งชุมชนของผู้ปฏิบัติงานด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกในประเทศไทย (TPP CoP) ขึ้นมา TPP CoP เปิดตัวเมื่อเดือนกันยายน 2565 เพื่อให้เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของบุคคลและองค์กรที่มีความสนใจในเรื่องการส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก และร่วมมือกันในการขยายงานด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกเพื่อให้เกิดการคุ้มครองเด็ก ความอยู่ดีมีสุข และพัฒนาการที่ดีของเด็กในประเทศไทย ที่ผ่านมา TPP CoP จัดกิจกรรมแต่ในรูปแบบออนไลน์ ดังนั้นงานสัมมนาในวันนี้จึงถือเป็นครั้งแรกของ TPP CoP ที่เป็นกิจกรรมแบบพบตัวกันของสมาชิกและผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงผู้ที่สนใจด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก และหวังว่าทุกคนจะยังคงร่วมมือกันต่อเพื่อส่งเสริมและผลักดันเรื่องการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกให้กระจายไปทั่วประเทศไทย

ท่านที่สอง คุณ Paula Guillet de Monthoux, Secretary General, World Childhood Foundation (WCF):

ดิฉันขอแสดงความยินดีกับทุกภาคส่วนที่เป็นสมาชิกของชุมชนผู้ปฏิบัติงานด้านการเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทยในโอกาสสำคัญนี้ ที่เป็นการสัมมนาแบบพบตัวกันครั้งแรก ดิฉันรู้สึกเป็นเกียรติมากที่ได้ร่วมสนับสนุนการสัมมนานี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสนับสนุนพ่อแม่ เพื่อการทดสอบ การพัฒนา และการขยายงานด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก WCF ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 25 ปีที่แล้วโดยสมเด็จพระราชินีแห่งสวีเดน มีเป้าหมายโดยรวมคือการป้องกันความรุนแรงต่อเด็กและการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก โดยขณะนี้ทำงานร่วมกับองค์กรท้องถิ่นในประเทศต่างๆ แล้วกว่า 15 ประเทศ เราตระหนักดีว่าการสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งในความสัมพันธ์ระหว่างผู้ดูแลและเด็ก ไม่เพียงแต่ลดความเสี่ยงในการแยกเด็กออกจากครอบครัว และการกระทำที่มีขอบต่อเด็ก แต่ยังมีประโยชน์ระยะยาวในการป้องกันความรุนแรงต่อเด็ก การสร้างความร่วมมือ การเรียนรู้ร่วมกัน การแบ่งปันประสบการณ์ เป็นส่วนสำคัญของการทำงานทุกรูปแบบที่มุ่งสนับสนุนและปกป้องเด็กและครอบครัวของเด็ก ดิฉันจึงภูมิใจมากที่ได้สนับสนุน TPP CoP และต้องการย้ำว่าเราจำเป็นต้องสร้างพื้นที่เช่นนี้เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ร่วมกัน เราต้องร่วมตรวจสอบให้แน่ใจว่าเราได้ใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ที่ชัดเจนสำหรับผู้ปกครองเด็กและครอบครัวของเขา

ท่านที่สาม คุณ Aaron Lee Morris, Partnerships Specialist, The LEGO Foundation:

ผมดีใจมากที่ได้ร่วมกล่าวต้อนรับทุกท่านในการประชุมแบบพบตัวกันครั้งแรกของชุมชนผู้ปฏิบัติงานด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกในประเทศไทย เรามักพูดถึงการรวมตัวกันและความสำคัญของการบรรลุเป้าหมายร่วมกันที่เราทำเพียงลำพังไม่ได้ และเรารู้ดีว่าการทำงานร่วมกันเป็นสิ่งที่ท้าทาย ซึ่งต้องใช้เวลาและพลังงานเพื่อสร้างความไว้วางใจและสร้างความสัมพันธ์ ดังนั้นงานนี้จึงเป็นการยืนยันว่าพวกเราทุกคนที่แม้จะมีภารกิจมากอยู่แล้ว ก็พยายามสละเวลามาร่วมงานนี้ เพื่อเชื่อมต่อกันและกัน สร้างพื้นที่ในการสร้างความสัมพันธ์ที่จำเป็นเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยกัน ดังนั้นผมจึงขอแสดงความยินดีที่ท่านมาอยู่ร่วมกับพวกเราในวันนี้

มูลนิธิ LEGO มีปณิธานคือให้เด็กทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์และมีส่วนร่วม เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถเติบโตในโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา งานส่วนใหญ่ของเราจึงมุ่งเน้นไปที่พื้นที่ทางการศึกษา และการสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กทั่วโลก เราสนับสนุนโปรแกรมที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าได้ผลดีและแพร่ขยายออกไป เราสนับสนุนการสร้างหลักฐานของโปรแกรมใหม่ที่นำต้นตอและมีศักยภาพสูง เราสนับสนุนการเป็นกระบอกเสียงและการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคที่จำเป็นในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้โปรแกรมการเลี้ยงดูเด็กเติบโตออกไป ดังนั้นเราจึงตื่นเต้นมากที่คุณทุกคนมีส่วนร่วมในงานนี้ในประเทศไทยด้วยกัน ผมหวังว่าทุกคนจะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สร้างความสัมพันธ์ใหม่ๆ และร่วมกันสร้างความเคลื่อนไหวในการก้าวไปข้างหน้า ที่จะเป็แผนที่ให้เราร่วมกันทำงานให้ประสบความสำเร็จมากขึ้น เพื่อให้ทุกครอบครัวในประเทศไทย พ่อแม่และผู้ดูแลเด็กทุกคนได้เข้าถึงการช่วยเหลือที่พวกเขาต้องการเพื่อให้เด็กๆ ในความดูแลเติบโตได้ดี

ส่วนที่ 3 สรุปการนำเสนอของการประชุมกลุ่มคู่ขนาน (session 3)

กลุ่ม A : โปรแกรมดิจิทัลเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก

วิทยากรประจำกลุ่ม

- 1.ผู้ดำเนินรายการ: ดร.สมบัติ ตาปัญญา ประธานกรรมการมูลนิธิสานตืวัฒนธรรม
- 2.ผู้จัดบันทึก: คุณวิไลวรรณ ผ่องแผ้ว นักศึกษาปริญญาเอก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3.ผู้ช่วย: คุณนพธดา คำชื่นวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการ และองค์กรระหว่างประเทศ ในด้านการพัฒนาและประยุกต์ใช้โปรแกรมการเลี้ยงดูเด็กแบบดิจิทัลในประเทศไทย และได้รับอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญและโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมงานกันในด้านนี้

ผู้นำเสนอ

1.นพ. ชาญวิทย์ พรนพดล จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ได้นำเสนอ เรื่อง โปรแกรมอบรมการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet-based Parent Management Training: Net PAMA) ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้นจากหลักสูตรการสอนผู้ปกครองวิธีเลี้ยงลูกเชิงบวกของโรงพยาบาลศิริราชตั้งแต่ปี พ.ศ 2544 โดย รศ.นพ.ชาญวิทย์ พรนพดล และทีมสหวิชาชีพ ให้แก่ผู้ปกครองกว่า 3,000 คน ที่ผ่านการอบรมในระยะเวลา 22 ปีที่ผ่านมา ในปัจจุบันโปรแกรมเน็ตปาม่า (Net PAMA) เป็นแพลตฟอร์มทางอินเทอร์เน็ตที่เป็นเหมือนคัมภีร์เลี้ยงลูกที่แตกต่างให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองได้มีความรู้และเทคนิคที่ดีในการเลี้ยงลูก ที่มีหลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ทั้งในรูปแบบเรCORD และจัดเต็มหลักสูตร ซึ่งจากข้อมูลการลงทะเบียนมากกว่า 23,000 คน และได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง Effectiveness of Net PAMA: RCT Study ที่ครอบคลุมพื้นที่แบบ Multi-center Randomized Controlled Trial ทั้ง 5 ภูมิภาคของประเทศไทย คือ เชียงราย ขอนแก่น อุบลราชธานี กรุงเทพฯ และสงขลา นอกจากนี้โครงการยังสร้างความยั่งยืนต่อเนื่องในการสร้างเครือข่ายเพิ่มความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาหลักสูตร Certified Parent Trainer ผลักดันเชิงนโยบาย รวมถึงจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise: SE) เพื่อความยั่งยืนอีกด้วย

2. คุณอภิญญา เจริญจำ นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงในมนุษย์ ได้นำเสนอเรื่อง ระบบเพื่อนครอบครัว: Family Line ซึ่งเป็นรูปแบบของการให้บริการให้คำปรึกษาสารพันปัญหาครอบครัว โดยใช้ Line Platform (@linefamily) สำหรับการอำนวยความสะดวกกับผู้ขอรับบริการโดยเชื่อมกับระบบ Web Application รวมถึงการให้บริการข่าวสารและองค์ความรู้สำหรับครอบครัว บอร์ดสนทนา การเผยแพร่กิจกรรมด้านครอบครัว และหลักสูตรออนไลน์ที่น่าสนใจ เพื่อให้ครอบครัวมีช่องทางในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว และมีช่องทางในการให้คำปรึกษาออนไลน์ และส่งเสริมให้ครอบครัวมีศักยภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี

3. คุณนภัทร พิศาลบุตร ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย ยูนิเซฟประเทศไทย ได้นำเสนอ เรื่อง 9 อย่างเพื่อสร้างลูก (Early Moments Matter) โดยเริ่มจากหลักการดูแลอย่างเอาใจใส่ 5 ด้าน (5 components of Nurturing Care) ที่เน้นเรื่องของการมีสุขภาพดี โภชนาการที่พอเพียง การดูแลที่ตอบสนองเชิงบวกต่อความต้องการและความรู้สึกของเด็ก การปกป้องคุ้มครองเด็ก และโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ ผ่านบทบาทของการทำงานของภาคสาธารณสุขที่ได้ติดต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กในช่วงวัย 0-3 ปี ในการพัฒนาต่อยอดสนับสนุน รวมไปถึงการผนวกรวมในด้านการสนับสนุนและการป้องกันความรุนแรงต่อเด็ก และประเด็นคุ้มครองด้านอื่นๆ โปรแกรมดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้างลูก ด้วยการเน้นการสนับสนุนพ่อแม่เพื่อสร้างความเข้าใจพัฒนาการเด็ก การส่งเสริมดูแลเอาใจใส่เด็กเชิงบวก การมีปฏิสัมพันธ์ รวมถึงทักษะในการปกป้องคุ้มครองเด็ก ด้วยการส่งข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวกับการดูแลครรภ์และการดูแลเด็กผ่าน Line Application ตามข้อมูลที่ถูกกำหนดไว้สำหรับแต่ละช่วงอายุของกลุ่มเป้าหมาย ประเด็นสำคัญที่ได้เสนอแนะไว้คือ ต้องเชื่อมโยงระหว่างการส่งข้อมูล และบริการสนับสนุนพ่อแม่อื่น ๆ การพัฒนาโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพ การหาพันธมิตรมาช่วยสนับสนุนความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงการผสมผสานการส่งข้อความและการตอบคำถามโดยบุคลากร หรือ Chatbots

กลุ่ม B: การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลกระทบ วิทยาการ

- 1.ผู้ดำเนินรายการ: ดร.ปนัดดา ธนเศรษฐกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2.ผู้จัดบันทึก: ดร.ปิยวลี ธนเศรษฐกร ผู้อำนวยการ 101 Educare Center
- 3.ผู้ช่วย: คุณกรวลี เจริญใหญ่ ผู้ประสานงานโครงการ – พื้นที่ภาคอีสาน มูลนิธิศานติวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่รัฐและนักวิชาการในการติดตามตรวจสอบและประเมินการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลกระทบจากระบบฐานข้อมูลที่พัฒนาโดยใช้ machine learning และการวิจัยในชุมชน

ผู้นำเสนอ

1.นพ.ชาญวิทย์ ทระเทพ ผู้อำนวยการโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ChildShield ได้นำเสนอเรื่อง การพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กครบวงจรด้วยระบบ ChildShield การเลี้ยงเด็กเพื่อให้มีสุขภาพดีตลอดชีวิตและ Primero โดยโปรแกรมดังกล่าวมุ่งเน้นที่จะรักษาและฟื้นฟูเด็กที่ถูกกระทำความรุนแรง การเฝ้าระวังและป้องกันก่อนการจะเกิดความรุนแรง และการดูแลที่เหมาะสมสำหรับเด็กแต่ละคนโดยปรับให้เด็กเป็นศูนย์กลาง โดยใช้รูปแบบการดูแลแบบเดียวกันหมด ซึ่งเน้นประชากรเด็กผ่านการเฝ้าระวังเชิงรุก ตามวัตถุประสงค์หลัก คือ ป้องกันเด็กกลุ่มเสี่ยงไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการถูกกระทำด้วยความรุนแรงโดยใช้วิธีการเลี้ยงดูเด็กที่ผู้ปกครองได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตร การเลี้ยงดูเด็กเพื่อให้มีสุขภาพดีตลอดชีวิต โดยผลลัพธ์ที่ได้รับหลังจากการดำเนินงานวิจัยนี้ 6 เดือน พบว่า ทำให้เกิดระบบข้อมูลเด็กแบบบูรณาการ สามารถคัดกรองเด็กเสี่ยงจากระบบ ChildShield ได้ อย่างน้อย 30000 ครอบครัว มีการพัฒนาคู่มือการเลี้ยงดูเด็กเพื่อให้มีสุขภาพดีตลอดชีวิต สำหรับวิทยาการผู้นำการอบรม ผู้นิเทศงาน (coach) และผู้ปกครอง ที่สามารถขยายผลในพื้นที่อื่นได้

2. นพ.ตะวันชัย จิระประมุขพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้นำเสนอ การใช้ภาพยนตร์ในการสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองในเขตชายแดนไทย-พม่า หรือการลดความรุนแรงแก่เด็กโดยการดูภาพยนตร์ งานศึกษาชิ้นนี้ได้ดำเนินการในพื้นที่ชายแดน ไทย-พม่าที่ อ.แม่สอด จ.ตาก โดยพบว่ามีจำนวนคาดการณ์ของผู้อพยพจากพม่า 2-3 ล้านคน ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง มีภาวะเครียดและกดดันในการใช้ชีวิต จากการสำรวจพบว่า 44% ของผู้ดูแลเด็กถูกบังคับให้ย้ายถิ่นฐานเข้ามา และ 75% มีประสบการณ์ได้รับอาหารไม่เพียงพอในช่วง 30 วันแรก และพบว่ามีการใช้ความรุนแรงทางด้านร่างกายและจิตใจกับเด็ก งานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการสำรวจและสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนผู้อพยพในการผลิตหนังสือเกี่ยวกับเรื่องราวของพวกเขา เช่น การเผชิญกับภาวะเครียด การไม่สามารถส่งบุตรหลานไปโรงเรียนได้ การไม่มีเวลาดูแลลูก เพราะต้องทำงาน ปัญหาอื่นๆ ในชุมชน เช่น การใช้ยาเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์ และการแต่งงานก่อนวัยอันควรและทีมงานได้สร้างหนังสือและใช้หนังสือในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในการเลี้ยงดูเด็ก การใช้ความรุนแรง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

กลุ่ม C: การผลักดันการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกไปสู่ระดับนโยบาย

วิทยากร

- 1.ผู้ดำเนินรายการ: ดร.อรอร ภูเจริญ ผู้อำนวยการ สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2.ผู้จัดบันทึก: คุณภาณุพัธ ชาติตระกูล นักวิจัย สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3.ผู้ช่วย: คุณสายสุรีย์ เสี่ยงประสาร มุลนิธิศานติวัฒนธรรม และ Ms. Nan Mwe Nohn นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วัตถุประสงค์

ผู้เข้าร่วมสัมมนาจะได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติงานในการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่เกี่ยวข้องสวัสดิการของครอบครัวและเด็ก และการนำบทเรียนไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกในประเทศไทย

ผู้นำเสนอ

1.ศ.คลินิก พญ. วินัดดา ปิยะศิลป์ ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์ ได้นำเสนอเรื่อง มุมมองและประสบการณ์ด้านการช่วยเหลือครอบครัวด้านการเลี้ยงดูเด็ก จากราชวิทยาลัยกุมารแพทย์ ซึ่งจากภาพความเปลี่ยนแปลงของประชากรไทยที่มีสัดส่วนของเด็กที่อยู่กับพ่อแม่ลดลง ข้อมูลครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี พ.ศ. 2564 ที่แสดงถึงจำนวนเด็ก 0-6 ปี ที่มีเพียง 6.4 % ของประชากรทั้งหมด รวมถึงสภาพปัญหาในวัยอนุบาล 3-5 ปี ที่มีปัญหาทางด้านต่าง ๆ รวมถึงความรุนแรงในครอบครัว ทางราชวิทยาลัยกุมารแพทย์จึงได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขากุมารเวชศาสตร์ ที่เน้นความสามารถจริงที่จำเป็นใน 3 ช่วงวัย (0-5 ปี วัยเรียน และวัยรุ่น) เน้น Competency base จัดฝึกอบรมทั้งปฏิบัติการ เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเลี้ยงดูเด็ก 3 ช่วงวัย แก่บุคลากรทางการแพทย์และสหวิชาชีพทุกปี จัดคอร์ส Parenting Online หัวข้อ คุยเรื่องลูกกับหมอเด็ก ทุกเดือนทาง Facebook Live ราชวิทยาลัยกุมารฯ และทำ Knowledge Management รวบรวมความรู้ เผยแพร่ต่อเนื่อง

2.นพ. สันติ ลาภเบญจกุล ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลท่าวุ้ง ลพบุรี ได้นำเสนอ เรื่อง โครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่บูรณาการการเรียนรู้ผ่านการเล่นโดยเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ICAP Project Integrated Child – Centered Active Learning Project ซึ่งเป็นนวัตกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยผ่านการออกแบบสิ่งแวดล้อมใหม่ และกระบวนการเรียนรู้ใหม่ ภายใต้การรักษาเอกลักษณ์ของพื้นที่ให้สอดคล้องกับโครงสร้างและบริบทเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กไทยทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ ริเริ่ม สร้างสรรค์ ผ่านการเล่น นำไปสู่การวางรากฐานพัฒนาการตามช่วงวัยและมีความเป็นอยู่ที่ดีในทุกมิติ โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางและให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำอย่างสร้างสรรค์ ด้วยหลักการสำคัญคือ การจัดสิ่งแวดล้อมห้องเรียน ICAP และ การปรับกระบวนการเรียนรู้ Executive Functions-EF

กลุ่ม D: วิธีการทำงานกับผู้ปกครองในลักษณะของการร่วมมือกัน

วิทยากร

- 1.ผู้ดำเนินรายการ: Mr. Ilya Smirnoff ผู้อำนวยการ มูลนิธิสายเด็ก 1387
- 2.ผู้จัดบันทึก: คุณเฉลิมขวัญ ชูติมา ผู้ประสานงานโครงการ- ชุมชนผู้ปฏิบัติงาน มูลนิธิศานติวัฒนธรรม
- 3.ผู้ช่วย: ดร.แอมมาลี แม็คคอย หัวหน้าโครงการ มูลนิธิศานติวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เรียนรู้โดยตรง เกี่ยวกับผลเชิงบวกที่ได้รับจากการวิจัย จากผู้พัฒนาหลักสูตรและผู้ปฏิบัติงานโดยใช้หลักสูตรเหล่านี้ ว่าวิธีการร่วมมือกันในการทำงานกับผู้ปกครองจะส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และการช่วยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมได้อย่างไร

ผู้นำเสนอ

1.พญ.ดุขฎิ จิงศิริกุลวิทย์ ผู้อำนวยการ กองบริหารระบบบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต ได้ นำเสนอเรื่อง โปรแกรมฝึกทักษะการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยไทย The Thai Preschool Parenting Program (The Thai Triple-P) โดยโปรแกรมหวังได้มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยให้มีความรู้และทักษะในการส่งเสริมพัฒนาการสร้างความฉลาดทางอารมณ์และสร้างวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัยได้ ซึ่งมุ่งที่จะสร้างทัศนคติและทักษะในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและวินัยเชิงบวก (From test & head to heart & hand) มุ่งพัฒนาเด็กให้เก่ง ดีมีความสุข (From negative labelling to positive direction) และผู้ให้บริการเป็นพี่เลี้ยงพ่อแม่ในการฝึกเด็ก ไม่ใช่ผู้ฝึกเด็ก (From practitioner to mentor/coach) หลังจากการนำเสนอภาพรวมโดย พญ.ดุขฎิ จิงศิริกุลวิทย์ ได้มีการสาธิตโครงการดังกล่าวให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาชม เพื่อให้ได้สัมผัสและเข้าใจอย่างลึกซึ้งโดยการสวมบทบาทเป็น “ผู้ปกครองและเด็ก”

2. ดร.แอมมาลี แม็คคอย หัวหน้าโครงการ มูลนิธิศานติวัฒนธรรม ได้นำเสนอเรื่องการเลี้ยงดูเด็กเพื่อให้มีสุขภาพดีตลอดชีวิต (PLH) ในประเทศไทย โดยโปรแกรมหวังว่าเป้าหมายเพื่อลดความเสี่ยงต่อการปฏิบัติโดยมิชอบต่อเด็ก และเพิ่มความอยู่ดีมีสุขของเด็ก ซึ่งได้มีการวิจัยแบบ RCT มาแล้วใน 15 ประเทศ ได้แก่ South Africa (6), Philippines, El Salvador, Lesotho, Moldova, North Macedonia, Romania, Tanzania, Thailand, Zambia มีการริเริ่มโดย มหาวิทยาลัย อ็อกซ์ฟอร์ด แบงกอร์ เคปทาวน์ และสเทลเลนบอช และ UNICEF และ WHO ในปี พ.ศ.2554 สำหรับในประเทศไทยเริ่มมีการวิจัยเรื่องนี้ เมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ. 2561 ขณะนี้กำลังอยู่ในระยะขยายงานโดยมูลนิธิศานติวัฒนธรรม โดยได้รับความร่วมมือจากกระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี มหาวิทยาลัย อ็อกซ์ฟอร์ด จุฬาลงกรณ์ และ เชียงใหม่ ได้ทุนสนับสนุนจาก World Childhood Foundation, LEGO Foundation และ UNICEF หลังจากการนำเสนอภาพรวม โดย ดร.แอมมาลี ได้มีการสาธิต PLH-YC กับผู้เข้าร่วมสัมมนา นำโดยคุณไชศรี ศิรินาบุญทวี และคุณน้ำทิพย์ รัตนนิมิต โดยให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาแสดงบทบาทเป็น “ผู้ปกครอง” เรียนรู้เทคนิค “การหยุดชั่วคราว” และเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิค “การสอนผ่านการเล่าเรื่องโดยใช้ภาพประกอบ”

ส่วนที่ 4 สรุปจากเวทีเสวนาหัวข้อ ผลักดันนโยบายด้านการเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทย ดำเนินรายการโดย ดร.อรอร ภูเจริญ ผู้อำนวยการสถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปัจจุบันหลายหน่วยงานมีนโยบายและโครงการเกี่ยวกับการป้องกันความรุนแรงต่อเด็ก ซึ่งเวทีวันนี้มีการรวมตัวกันของทุกฝ่ายเป็นโอกาสดีที่จะได้เชื่อมโยงว่าหน่วยงานไหนทำอะไร มีอุปสรรคและความท้าทายอย่างไร และรวมถึงทิศทางในอนาคตด้วย

ผู้อภิปรายท่านที่ 1 รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ผู้อำนวยการ สถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

ร่วมกันสร้างค่านิยม “สร้างบ้านแปงเมืองด้วยการสร้างเด็กที่มีคุณภาพ” เพื่อสร้างแรงขับเคลื่อนทางสังคมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกมีผลกระทบต่อเด็กและครอบครัว การเติบโตอย่างมีคุณภาพจึงเท่ากับการเตรียมพร้อมเด็กเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต และพร้อมเป็นผู้เปลี่ยนแปลงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การยกระดับนโยบายสาธารณะเรื่อง “การส่งเสริมการพัฒนาประชากรให้เกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพ” เป็นปัจจัยสำคัญที่จะเอื้อต่ออัตราการเกิดในประเทศ โดยให้ทุกการเกิดเป็นการเกิดที่มีคุณภาพจากทุกครอบครัวที่ต้องการมีบุตร

ผู้อภิปรายท่านที่ 2 นพ. สุรัตน์ ผิวสว่าง นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ (กุมารแพทย์ พัฒนาการและ พฤติกรรม) กองอนามัยมารดาและทารก สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

นโยบายส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก ให้เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้ารับบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น ในทุกระยะตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ ตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด แรกเกิดถึง 2 ปี และเด็กอายุ 2-6 ปี โดยการบูรณาการความร่วมมือ 6 กระทรวง ในการพัฒนาตลอดช่วงชีวิตกลุ่มเด็กปฐมวัย 0-6 ปี พ.ศ.2565-2569

การส่งเสริมคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ได้แก่ โรคภัยไข้เจ็บ โภชนาการและการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเล่น สุขภาพฟัน ส่วนอุปสรรคและสิ่งที่ยังขาด ได้แก่ เครื่องมือ บุคลากร การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ความตระหนักของผู้เลี้ยงดู การเข้าถึงของภาคประชาชน ซึ่งทิศทางในอนาคตจะต้องผนึกกำลังสร้างมาตรฐานดูแลเด็ก

ผู้อภิปรายท่านที่ 3 พญ. นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช ผู้อำนวยการสถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยในไทยพบมีพัฒนาการล่าช้าเกือบร้อยละ 30 เด็กจำนวนไม่น้อยกำลังเผชิญกับโรคทางจิตเวช การถูกกลั่นแกล้งรังแก และการฆ่าตัวตายเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับที่ 3 ของวัยรุ่น นอกจากนี้ยังมีเด็กที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเนื่องจากปัญหาความรุนแรงและผู้กระทำความผิดเป็นคนที่เด็กไว้วางใจหรือเป็นคนในครอบครัว นอกจากนี้ยังมีเด็กมากกว่า 1000 คนถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจทั่วประเทศ

โดยกรอบแนวคิดงานสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นในแผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิตปี 2566-2576 มีเป้าประสงค์ให้เด็กและเยาวชนไทยมี IQ แล EQ ดี เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพของสังคม เข้าถึงระบบสุขภาพจิต โดยผลลัพธ์สำคัญได้แก่ การที่เด็กไทยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและสุขภาพจิตอย่างเสมอภาค เด็กกลุ่มเปราะบางได้รับการช่วยเหลือให้ขึ้น เด็กและวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงได้รับการช่วยเหลือให้ดีขึ้น ผู้ป่วยที่มีความบกพร่องด้านพัฒนาการและโรคจิตเวชเด็กและวัยรุ่นเข้าถึงบริการ กรอบแนวคิดในการผลักดันนโยบายทางการเลี้ยงดูเด็ก ได้แก่ กลไกทางกฎหมายและสังคม Parenting Program ที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย ครอบครัวได้แก่ พ่อแม่ ผู้ดูแล/ชุมชน มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม/ลดปัจจัยเสี่ยง มีความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดี การเลี้ยงดูที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การเลี้ยงดูเชิงบวก ไม่ใช้ความรุนแรง ส่งผลให้เด็กมีความรักความผูกพันกับคนในครอบครัว มีวินัย มีความฉลาดรอบด้าน

ผู้อภิปรายท่านที่ 4 นางสาวอรพินท์ ศักดิ์เอี่ยม ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเด็ก กรม กิจการเด็กและ เยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

นโยบายสร้างเด็กและเยาวชนให้เติบโตอย่างยั่งยืน กรมกิจการเด็กฯ มีภารกิจครอบคลุมหลายเรื่อง ซึ่งมี 3 อย่างหลัก ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน การปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบางในสังคม และจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัว สนับสนุนให้ครอบครัวสามารถดูแลลูกหลานได้อย่างปกติสุข

ซึ่งในปัจจุบันมีแนวโน้มเด็กเกิดน้อยลงและมักเกิดจากครอบครัวเปราะบาง สถานการณ์ปัจจุบันมีปัญหามากหลาย การทำงานในพื้นที่พบครอบครัวมีปัญหามากขึ้น และต้องทำงานร่วมกับกรมสุขภาพจิต พบครอบครัวที่มีปัญหาจิตเวชมีแนวโน้มสูงขึ้น ส่งผลกระทบกับเด็กและเยาวชน

ประเทศไทยมีบทบาทนำในอาเซียนที่จะผลักดันแผนนโยบายเกี่ยวกับการจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในทุกรูปแบบ โดยกรมกิจการเด็กฯ ได้ทำแผนพัฒนาการดูแลเด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรงใน 7 สถานที่ ได้แก่ บ้าน โรงเรียน ชุมชน ที่ทำงาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย สถานสงเคราะห์ และสถานที่ดูแลเด็กที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งปัจจุบันได้ทำงานเชิงรุกร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขับเคลื่อนโดยศูนย์คุ้มครองเด็กระดับตำบล มีการประสานงานส่งต่อบ้านพักเด็กและครอบครัวซึ่งมีอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ

ส่วนปัญหาและอุปสรรคคือความต่อเนื่องของนโยบาย งบประมาณ รวมถึงการทำงานเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกยังไม่มีเจ้าภาพหลักที่ชัดเจนมีการแยกกันทำในหลายหน่วยงาน สื่อ/อุปกรณ์ แนวทางสำหรับผู้ดูแลเด็กยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ จะได้ขยายความร่วมมือไปยังหน่วยงานหรือกระทรวงอื่นต่อไป

ผู้อภิปรายท่านที่ 5 นางกุสุมา พนอนอุดมสุข ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การขับเคลื่อนงานของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้แก่ เสริมสร้างให้ครอบครัวมีความรู้และทักษะในการดูแลเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งขับเคลื่อนงานโรงเรียนและครอบครัว การส่งเสริมให้สมาชิกครอบครัวมีการใช้เวลาคุณภาพร่วมกัน มีการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ระหว่างกัน อันเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว รวมถึงการป้องกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เพื่อให้ครอบครัวเป็นพื้นที่ปลอดภัยของสมาชิกทุกคน ความท้าทายในนโยบายการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก ได้แก่ การส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความรู้ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันในการเลี้ยงดูบุตรหลาน มีการพัฒนาช่องทางการส่งมอบและเข้าถึงองค์ความรู้ การทำให้พ่อแม่ตระหนักถึงความสำคัญของทักษะและการศึกษาหาความรู้ และการสร้างครอบครัวที่อบอุ่นและไร้ความรุนแรง

ทิศทางสำหรับสังคมเกี่ยวกับนโยบายด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก มีการจัดทำสื่อในรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ ชูองค์ความรู้สำหรับครอบครัวในทุกช่วงวัย ข้อเสนอแนะได้แก่ การสร้างสื่อพัฒนาทักษะการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก การส่งมอบความรู้ผ่านทุกช่องทาง และสร้างความตระหนักให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองผ่านทางสื่อต่างๆ ในการไม่ใช้ความรุนแรงในครอบครัว

ผู้อภิปรายท่านที่ 6 นางสุดจิตร ไทรนิมโนล ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ศูนย์ความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ปัจจุบันมีปัญหาเด็กตกเป็นทาสเกม นิยมความเร็วแข่งขันมอเตอร์ไซค์ ใช้ความรุนแรง ตัดสินปัญหา เข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย ขาดสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาจากสภาพครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม เพื่อน บุคลิกภาพส่วนตัว

กระทรวงศึกษาธิการมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งมีสิ่งสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียน (กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ) การส่งเสริมและพัฒนา ปกป้องแก้ไขปัญหา และสุดท้ายคือการส่งต่อ

ส่วนงานของศูนย์ความปลอดภัยฯ สพฐ.จัดว่าภัยมี 4 อย่างคือ ภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ การล่อลวงละเมิดทางเพศ ให้เขตพื้นที่การศึกษารายงานภายใน 24 ชั่วโมง ภัยจากอุบัติเหตุหรือภัยพิบัติ ภัยจากการละเมิดสิทธิ ได้แก่ การกลั่นแกล้งรังแกกัน และภัยที่เกิดกับร่างกายจิตใจ

เมื่อผู้เข้าร่วมอภิปรายทั้ง 6 ท่านอภิปรายจบแล้ว ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมฟังได้ตั้งคำถามหรือแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนระดับนโยบาย

ผู้เข้าร่วมฟังเสวนา ท่านที่ 1 หน่วยงานรัฐทำงานอย่างเข้มแข็งแต่ปัญหามีมาก ต้องร่วมมือกันทุกระดับ ซึ่งก็อาจจะดีขึ้นใน 10-20 ปีข้างหน้า แต่สิ่งที่เราพยายามกันอย่างเข้มแข็งอาจจะไม่สำเร็จคือภัยจากอินเทอร์เน็ตมือถือ ในต่างประเทศที่การกำกับว่าช่วงวัยนี้ยังไม่ควรใช้ อันนี้เป็นเชิงนโยบาย ต้องค่อยๆ ขยับว่าจุดที่เหมาะสมคืออะไร เพราะงานที่เราทำกันอยู่ก็ยากอยู่แล้ว ขอฝากเป็นนโยบาย

ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ เราได้เห็นปรากฏการณ์พ่อแม่เลี้ยงลูกด้วยมือถือ

ผู้เข้าร่วมฟังเสวนา ท่านที่ 2 ถ้าจะส่งเสริมเด็กต้องมีเดย์แคร์นมแม่คุณภาพ สนับสนุนแม่ทำงาน ส่งเสริมลูกคุณภาพ ตอนแรกเน้นนมแม่ 100% ตอนนี้มีแค่ 28%

ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ ความสัมพันธ์ของแม่ลูกแรกเกิด

ผู้เข้าร่วมฟังเสวนา ท่านที่ 3 ถามคุณกุสุมา เรื่องโรงเรียนครอบครัว ผู้ปกครองเป็นคนที่มีการะยะยะ ไม่มีจิตใจที่จะเรียนอะไรใหม่ๆ เป็นไปได้ไหมว่าให้เด็กมัธยมเรียนวิชาครอบครัว การสร้างคนคุณภาพต้องทำอะไร ถ้าเด็กเห็นภาพทั้งหมดจะได้ประเมินตนเองว่าพร้อมหรือไม่ ให้เขารู้สิทธิเรื่องการละเมิดจะได้เกิดการขับเคลื่อนทางสังคม

ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ ได้ไอเดียในการเพิ่มทักษะตั้งแต่วัยเรียน

ผู้เข้าร่วมฟังเสวนา ท่านที่ 4 อยากให้ทุกชีวิตปลอดภัยในการใช้ถนน เคยถูกสอนว่าการข้ามถนนที่ปลอดภัยคือข้ามทางม้าลาย แต่ก็มีอันตรายจากคนอื่นที่ใช้ถนนร่วมกับเรา อยากให้มีการเรียนรู้เรื่องนี้ในทุกช่วงวัย

ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ เป็นอีกพื้นที่ปลอดภัยที่ต้องดู

ผู้เข้าร่วมฟังเสวนา ท่านที่ 5 งานคริสตจักร ดูแลเด็กมีเด็กในโครงการประมาณ 50,000 คน มีหลักสูตรพัฒนาเด็กด้านต่างๆ วันนี้มาฟังจึงรู้ว่าภาครัฐก็ทำ เราก็กทำ แต่ยังขาดความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ชาวบ้าน ท้องถิ่น จะประสานงานกันอย่างไร

ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ คงต้องจัดเวทีแบบนี้ในทุกภาคเลย คือเวทีช่วงนี้ได้กระตุ้นความคิดและได้เห็นภาพงานที่ทุกท่านทำอยู่

ผู้เข้าร่วมฟังเสวนา ท่านที่ 6 คริสเตียนทำงานกับกลุ่มชาติพันธุ์ 13 จังหวัด 2500 คนสิ่งที่ทุกท่านพูดดีมาก ทำงานมาดีมาก แต่จะเชื่อมโยงกันอย่างไร จะมาช่วยงานกันอย่างไร อยากให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือระดับจังหวัดในพื้นที่ ทางศาสนาเป็นนโยบายของเราอยู่แล้ว แต่ขาดการเชื่อมโยง บางทีก็เป็นเด็กชาวเมียนมา จากค่ายผู้ลี้ภัย หนีภัยสงคราม มา ก็ได้แต่ช่วยไปตามสภาพ

ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ สัมผัสได้ถึงพลังทางสังคมที่พร้อมจะเป็นแกนกลางมือปฏิบัติ น่าจะตอบโจทย์เรื่องการขาดแคลนบุคลากรของภาครัฐได้ ที่นี้จะเชื่อมจะสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนอย่างไร ขยายวงไม่เฉพาะนักเรียนหรือผู้ประกอบการที่มีสัญชาติไทย แต่รวมถึงทุกคนที่อยู่บนแผ่นดินไทย

ในช่วงสุดท้ายวิทยากรท่านใดมีข้อเสนอเชิงนโยบายที่อยากจะเสนอ ไม่พูดเรื่องกระทรวง ขอเป็นนโยบายระดับชาติ

ผู้อภิปรายท่านที่ 1 รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ นโยบายระดับชาติไม่เท่ากับพลังของเครือข่าย จะเห็นว่าจริงๆ แล้วทุกท่านกับภาครัฐมีแนวคิดตรงกันอยู่แล้วในการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็ก เรามาร่วมกันเปลี่ยนแปลงค่านิยมของสังคมไทย สร้างบ้านแปงเมืองด้วยการสร้างเด็กที่มีคุณภาพ ใช้เด็กเป็นตัวตั้ง จะเห็นว่าโครงการภาครัฐเป็นแบบ Top Down ที่เป็นการสาธิต สุดท้ายพอลงไปถึงข้างล่างเราก็กทำกันอยู่แล้ว ต้องสร้างค่านิยมร่วมกันและลงมือทำ

ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ คำว่าค่านิยมนี้ต้องระบุไปเลยหรือไม่ว่า เรากำลังหมายถึงคุณภาพสูงสุดของเด็กทุกคน ความรัก ความปลอดภัย ถ้าบอกว่าเด็กทุกคนต้องเก่ง ต้องดีจะกดดันและสนับสนุนไปในทางอื่น

ผู้อภิปรายท่านที่ 2 นพ. สุรัตน์ ผิ่วสว่าง literacy ต้องมาจาก demand supply คือนโยบายลงไปแล้วภาคประชาชนก็ต้องนำมาใช้ด้วย อย่างเรื่องนมแม่ จริงๆ มีนโยบายเรื่องวันลาของราชการ 90 วัน หรือขยายออกไปโดยไม่รับเงินเดือน แต่สภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันก็จะถูกบีบด้วยเรื่องเงิน

ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ คงต้องเป็นเรื่องของสังคม เป้าหมายทางเศรษฐกิจระยะกลาง ระยะยาว ซึ่งก็เกี่ยวข้องกับระบบทุนนิยมปัจจุบัน ทำให้ต้องเข้าสู่งานอย่างรวดเร็วหลังคลอด

ผู้อภิปรายท่านที่ 5 เครือข่ายเราจะทำงานร่วมกันยังไง เรามีพัฒนาสังคมจังหวัดทุกจังหวัด ท่านเข้าไปขอความร่วมมือ เพราะท่านเป็นบุคคล/องค์กรที่ช่วยเขาทำงาน บางทีเขาก็ไม่ทราบว่าเครือข่ายอยู่ตรงไหน เข้าไปบอกเขาว่าต้องการงบประมาณ องค์ความรู้ หรือการทำงานร่วมกัน คิดว่าเขายินดีอย่างมากที่เราเพิ่งจะทราบว่าเมืองครุของท่านอยู่ตรงนี้ ซึ่งจะได้ข้อมูลจากใบลงทะเบียนว่ามีใครมาบ้าง เราก็อยากหาเพราะไม่สามารถทำงานเองได้

ผู้อภิปรายท่านที่ 6 ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการทำหลักสูตรแกนกลางเรื่องเพศศึกษาในช่วงวัยต่างๆ ทำคู่มือเด็กท้องในสถานศึกษา หาทางออกให้ครู ผู้ปกครอง ให้เด็กได้เรียนในระบบจนตลอด มีความร่วมมือกับ 14 กระทรวง มีโครงการ “ตามน้องกลับมาเรียน” ผู้ดำเนินรายการ ดร.อรอร ภูเจริญ การทำงานเชิงเครือข่ายน่าจะเป็นแนวทางต่อไปของพวกเขาทุกคน วันนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่เราได้มาเจอกันเป็นชุมชนนักปฏิบัติการที่ทำงานด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกที่จะได้ติดตาม ประสานงานกันต่อไป ขอขอบคุณวิทยากรจากทุกหน่วยงาน รวมถึงมหาวิทยาลัยมหิดล

ส่วนที่ 5 สรุปจากเวทีนำเสนองาน
หัวข้อ การส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกโดยการอบรมผู้ปกครอง
ด้วยหลักสูตรการอบรมที่มีงานวิจัยรองรับ

ผู้นำเสนอท่านที่ 1 Dr. Zin Ko Ko Lynn, Drugs and Health Officer, United Nation Office on Drug and Crime (UNODC) นำเสนอโปรแกรมครอบครัวเข้มแข็ง (Strong Families Program หรือ SF)

วัตถุประสงค์เป้าหมาย และปรัชญาของหลักสูตรครอบครัวเข้มแข็ง หลักสูตรครอบครัวเข้มแข็งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้ปกครองเด็กทำหน้าที่ในครอบครัวได้ดีขึ้นในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงบวกที่เหมาะสมกับอายุของเด็ก ส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กที่อบอุ่น กำหนดกฎระเบียบสำหรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ติดตามดูแลพฤติกรรมเด็กในยามว่างและการคบเพื่อนอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองเด็กปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ในขณะเดียวกันกับที่ช่วยสอนทักษะให้เด็กตัดสินใจอย่างฉลาด การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะช่วยป้องกันปัญหาทางสังคมและสุขภาพได้อย่างครอบคลุม รวมทั้งปัญหาการใช้ยาเสพติด การใช้ความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชน และการประกอบอาชญากรรม การเสริมทักษะทางครอบครัวเหล่านี้ยังส่งผลดีต่อสุขภาพจิตของผู้ปกครอง ลดความเครียดในการดูแลเด็กและการประกอบอาชีพ ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ลดปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางสุขภาพจิตของเด็กด้วย

จากองค์ความรู้ที่ได้จากหลักสูตรนี้ทำให้หน่วยงานด้านการป้องกันการติดยาเสพติดและสุขภาพของ UNODC สาขาการป้องกัน การบำบัดและการฟื้นฟูสภาพ ได้พยายามส่งเสริมงานด้านนี้ และได้ทำโครงการนำร่องสำหรับหลักสูตรที่มีการวิจัยรองรับในประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลาง มากกว่า 30 ประเทศทั่วโลกมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้นำเสนอได้แสดงเครื่องมือและกระบวนการเก็บข้อมูลและผลลัพธ์ที่ได้จากแต่ละพื้นที่โดยเฉพาะตัวอย่างจากรัฐคะฉิ่น ประเทศเมียนมา

ประเทศไทยได้นำร่องโปรแกรมนี้อย่างได้ร่วมกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นหน่วยงานภาคีเครือข่ายของ UNODC ในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายในการทดลองโปรแกรمدังกล่าว ร่วมกับกับคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อทำการศึกษาวิจัยการประยุกต์ใช้โปรแกรมนี้อย่างได้ การศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้โปรแกรม ครอบครัวเข้มแข็งเพื่อการป้องกันการติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดกิจกรรมบำบัด แก้ไขฟื้นฟูเด็ก

และเยาวชนที่มีความเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดและการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในบริบทของสังคมไทยต่อไป

SF คือหลักสูตรการอบรมทักษะครอบครัวสำหรับพื้นที่ซึ่งมีสถานการณ์ที่ท้าทาย เป็นการนำเอาข้อมูลด้านการป้องกันที่ค้นพบจากการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะครอบครัวที่ส่งผลดีต่อสุขภาพและพัฒนาการที่ปลอดภัยของเด็กทั้งหญิงและชาย สามารถนำมาปรับใช้ได้อย่างง่ายดายเพื่อให้บริการแก่ครอบครัวที่ต้องเผชิญกับความท้าทายในบริบทแวดล้อมที่หลากหลาย SF จะช่วยให้เด็กและผู้ปกครองที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวสามารถจัดการกับภาวะยากลำบาก ความเครียดในชีวิตประจำวันและความท้าทายต่าง ๆ ได้ SF เหมาะที่สุดสำหรับครอบครัวที่มีเด็กอยู่ในช่วงอายุ 8 ถึง 15 ปี ขั้นตอนต่อไปและแนวทางในอนาคตสำหรับโปรแกรมนี้คือ

- การอบรมวิทยากร
- การอบรม TOT ผู้ฝึกสอนวิทยากร (Master trainers)
- สนับสนุนการนำไปปรับใช้ในบริบทที่เหมาะสม
- โปรแกรมการป้องกันแบบครอบคลุม (Universal Prevention Program) – ที่รู้จักกันในนาม Family United
- โปรแกรม 4 สัปดาห์
- องค์ประกอบเพิ่มเติมเรื่องการจัดการกับแรงกดดันจากเพื่อนในกลุ่มเด็ก
-

ผู้นำเสนอท่านที่ 2 ดร. แอมมาลี แม็คคอย มุลนิธิศานติวัฒนธรรม

นำเสนอโปรแกรม การเลี้ยงดูเด็กเพื่อให้มีสุขภาพดีตลอดชีวิต (Parenting for Lifelong Health – PLH)

เริ่มต้นด้วยการนำเสนอสถานการณ์เด็กความรุนแรงในเด็กในปีที่ผ่านมาว่าเด็ก 68% ในเอเชีย อายุระหว่าง 2-14 ปีต้องเผชิญกับความรุนแรง และเด็กไทย 54% ถูกอบรมสั่งสอนด้วยความรุนแรงการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเด็กที่เคยประสบกับความรุนแรงจะส่งผลเสียสุขภาพทั้งในทันทีและในระยะยาว ข่าวดีคือ มีงานวิจัยอีกมากมายที่แสดงให้เห็นว่าการช่วยผู้ปกครองเด็กให้รู้และมีทักษะในการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกนั้นเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพมากในการป้องกันความรุนแรงต่อเด็ก โดยปัจจุบันมีงานวิจัยแบบสุ่มที่มีกลุ่มควบคุม (RCT) ที่มีผลสนับสนุนแนวคิดนี้มากกว่า 400 เรื่อง นอกจากนี้การเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกยังสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาที่ดีของเด็ก ช่วยให้วัยรุ่นมีสุขภาพจิตดี และมีพัฒนาการที่ดี

โปรแกรม PLH มีหลักสูตรการอบรมผู้ปกครองสำหรับแต่ละช่วงของพัฒนาการ ตั้งแต่สำหรับแม่ตั้งครรภ์ไปจนถึงพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น มีเป้าหมายเพื่อลดความเสี่ยงต่อการปฏิบัติมิชอบต่อเด็กและเพิ่มความอยู่ดีมีสุขของเด็ก หลักสูตรนี้พัฒนาโดย มหาวิทยาลัย Oxford มหาวิทยาลัยเคปทาวน์ มหาวิทยาลัยเบงกอร์ มหาวิทยาลัยสแตลเลนบอช โดยการสนับสนุนจาก UNICEF และ WHO เป็นโปรแกรมที่ทำการวิจัยแบบ RCT ใน 15 ประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยในไทยนำโปรแกรมสำหรับเด็กเล็ก PLH-YC มาวิจัย และได้รับการสนับสนุนจาก World Childhood Foundation และ LEGO Foundation

การวิจัย RCT ในไทยได้ทำที่ รพ.สต. ใน จ. อุดรธานี โดยมีพยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้นำในการอบรมให้กับผู้ปกครองที่มีรายได้น้อย โดยมี อสม. และ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขช่วยในการคัดเลือกครอบครัวเข้าร่วมอบรม ผลลัพธ์จาก RCT คือ การทารุณกรรมเด็กลดลง 61% การเลี้ยงดูเด็กด้วยความก้าวร้าวรุนแรงลดลง 40% ลดปัญหาพฤติกรรมเด็ก 59% ปัญหาสุขภาพจิตของผู้ปกครองลดลง 42% องค์ประกอบหลักของ PLH-YC คือ

- อบรมแบบกลุ่ม (วิทยากร 2 คน ต่อผู้ปกครอง 15 คน)
- มีการเยี่ยมบ้านก่อนอบรมเพื่อกำหนดเป้าหมาย
- อบรม 8 ครั้ง (1 ครั้ง/ สัปดาห์)
- มีเรื่องเล่าพร้อมภาพประกอบ ที่แสดงให้เห็นถึงทักษะการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก
- ผู้ปกครองได้ฝึกทักษะทั้งในที่อบรมและที่บ้าน
- เน้นการพูดคุยอภิปรายแก้ปัญหาร่วมกัน

เนื้อหาคือเทคนิคการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้งนี้การอบรม PLH-YC ในประเทศไทย มี 3 หลักสูตรได้แก่ PLH-YC, Parent Chat, และ Parent Text

ความคืบหน้าของ PLH ในประเทศไทย

- จัดอบรม 722 ครอบครัวใน 6 จังหวัด
- อบรมวิทยากรไปแล้ว 220 คน (เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 184 คน, อาจารย์ 12 คน และ นักศึกษาพยาบาล 24 คน)
- อบรมโค้ช PLH-YC ไปแล้ว 29 คน
- อบรมครูฝึกวิทยากร (Trainer) 10 คน
- เตรียมทำวิจัย cluster RCT สำหรับ Parent Chat ต้นปี 2567
- เตรียมปรับใช้และทดสอบ Parent Text ปลายปี 2567

ผู้แนะนำท่านที่ 3 รศ.ดร. วีระชาติ กิเลนทอง ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบาย (Research Institute for Policy Evaluation and Design: RIVED) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย แนะนำเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยการอบรมผู้ปกครองเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก(parenting): บทเรียนจากการทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม (RCT) (A Large-Scale RCT in Thailand-based REACH UP Parenting Program)

เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ผ่านหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็น การเรียนรู้ที่โรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ทุกช่องทางต่างมีความสำคัญ และยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะบอกได้ว่า ช่องทางใดมีประสิทธิภาพมากกว่ากันจึงมีการทำวิจัยนี้โดยนำประเด็นเฉพาะเรื่องการพัฒนาการอบรมเลี้ยงดูเด็กของครอบครัว (parenting interventions) มาประเมินผลโดยใช้การทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม (randomized controlled trial: RCT)

การพัฒนาการอบรมผู้ปกครองด้านการเลี้ยงดูเด็ก (parenting interventions) ดำเนินการบนพื้นฐานที่ว่า พัฒนาการของเด็กปฐมวัยขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของครอบครัว (home environment) และการกระตุ้นพัฒนาการโดยผู้ปกครอง (parental stimulation) แต่บางครอบครัวอาจจะมีขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับเด็ก ผู้ปกครองจึงควรได้รับคำแนะนำ การช่วยเหลือ และการสนับสนุน ทั้งในด้านความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและแนวทางการเลี้ยงดูเด็กผ่านการอบรมเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก ยิ่งไปกว่านั้น มีงานวิจัยในต่างประเทศจำนวนไม่น้อยที่ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองผ่านการเยี่ยมบ้าน สามารถช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างมีนัยสำคัญ หลักสูตรการพัฒนาการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองผ่านการเยี่ยมบ้าน (home visiting parenting program) ที่ได้รับความสนใจและนำไปขยายผลทั่วโลกอันหนึ่งคือ หลักสูตร Reach Up ซึ่งพัฒนาขึ้นมาในประเทศจาไมก้า โดยทีมงานของนายแพทย์ Sally Grantham-McGregor หลักสูตร Reach Up เน้นการกระตุ้นพัฒนาการ (psychosocial stimulation) และการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างแม่และเด็ก (positive mother-child interaction) ผ่านการสนทนากับเด็ก การบอกชื่อสิ่งของหรือการกระทำ การเล่นกับเด็ก สามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะเดียวกัน การทดลองในภาคสนามก็ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ได้ผล มักจะอยู่ในรูปของกิจกรรมที่เน้นการให้กำลังใจ (positive reinforcement) ทั้งเด็กและผู้ปกครอง และเน้นการสาธิตการทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก โดยเจ้าหน้าที่เยี่ยมบ้านจะสาธิตการทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ส่งเสริมและให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง งานวิจัยของ Grantham-McGregor et al. (1991) เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ชิ้นแรก ๆ ที่มาจากการทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม (RCT) ที่ช่วยยืนยันถึงประสิทธิภาพของหลักสูตร Reach Up ผลการวิจัยยืนยันว่า การส่งเสริมให้ผู้ปกครองกระตุ้นพัฒนาการของเด็กปฐมวัยผ่านการเยี่ยมบ้านสัปดาห์ละครั้งสามารถช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างมีนัยสำคัญ

ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีงานวิจัยที่ติดตามกลุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินผลของหลักสูตร Reach Up ในระยะยาว งานวิจัยของ Gertler et al. (2014) และ Walker et al. (2022) ติดตามสำรวจกลุ่มตัวอย่างในขณะที่ยังอายุ 22 ปี และพบว่า การทดลองพัฒนาการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวส่งผลดีในระยะยาว กล่าวคือ กลุ่มทดลอง (กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการพัฒนาตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุสองขวบ) มีระดับ

การศึกษา รายได้ ระดับสติปัญญา (IQ) และ executive functions ที่สูงกว่า และมี ปัญหาพฤติกรรมรุนแรงต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ช่วย ยืนยันถึงประสิทธิภาพของหลักสูตร Reach Up ผ่านวิธีการวิจัยที่มีคุณภาพทำให้หลาย ประเทศได้นำหลักสูตรไปปรับใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและลดความ เหลื่อมล้ำในระยะยาว ในประเทศไทยขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการเริ่มนำเอาหลักสูตรมาท ดลองใช้ในหกพื้นที่ทั่วประเทศ ด้วยความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและ ออกแบบนโยบาย (RIPED) และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

(สามารถติดตามสไลด์ของผู้นำเสนอทั้งสามท่านได้ที่ website ของชุมชนฯ หัวข้อ การ ประชุมหรือคลิกที่ลิงค์นี้

<https://www.thaipositiveparentingcommunity.org/category/%e0%b8%81%e0 %b8%b2%e0%b8%a3%e0%b8%9b%e0%b8%a3%e0%b8%b0%e0%b8%8a% e0%b8%b8%e0%b8%a1/>

หัวข้อเรื่องและข้อสรุปที่ได้จากแต่ละห้องย่อยมีดังนี้ (Session 3 and Session 4)

เป็นการประชุมแบบคู่ขนาน 4 ห้องกับคณะทำงานที่ได้รับเชิญให้มาร่วมเวทีเพื่อนำ เสนองานและมุมมองในการทำงานต่อประเด็นนั้นๆ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมในห้องได้ อภิปราย เสนอความเห็นและหาข้อสรุปร่วมกันเพื่อให้ตัวแทนจากแต่ละห้องยอย้นำข้อสรุปที่ ได้มานำเสนอในห้องประชุมใหญ่

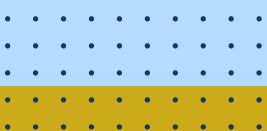
1.การสนับสนุนผู้ปกครองด้านการเลี้ยงดูเด็กด้วยโปรแกรมดิจิทัล

วัตถุประสงค์: เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการ และองค์กรระหว่างประเทศ ในด้านการพัฒนาและประยุกต์ใช้โปรแกรมการ เลี้ยงดูเด็กแบบดิจิทัลในประเทศไทย และได้ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดลำดับความสำคัญและโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมงานกันในด้านนี้

ชุมชนผู้ปฏิบัติงาน

ด้านการเลี้ยงดูเชิงบวกในประเทศไทย

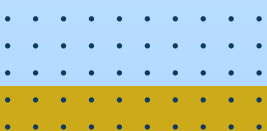
ประเด็นของ การอภิปราย	การสังเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่ม
1. ช่องว่างหรือสิ่งที่ยังขาดหายไป	• การมีระบบเชื่อมต่อระหว่างโปรแกรมและระหว่างโปรแกรมกับคน
2. ข้อท้าทายที่สำคัญ	• การเข้าถึงโปรแกรม(อุปกรณ์ สัญญาณ internet และ ทักษะทางดิจิทัล) • ช่องทาง/สื่อ ยังไม่แพร่หลาย (ปัจจุบันนิยม Tik Tok, YouTube, Facebook) • การควบคุมเนื้อหาที่เหมาะสมโดยหน่วยงานการสร้างเนื้อหา ที่ดึงดูดและน่าสนใจ
3. เราจะทำงานด้วยกันได้อย่างไรในฐานะของชุมชนผู้ปฏิบัติงาน	• สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานผู้ให้บริการโปรแกรมดิจิทัลเข้าด้วยกัน • เช่น ปัจจุบันมีเพียงบางโปรแกรมที่เริ่มเชื่อมต่อกัน เช่น Net PAMA เชื่อมกับ Family Line • สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างโปรแกรมดิจิทัลกับโปรแกรมอื่น และ สายเด็ก 1387 ร่วมกันออกแบบเนื้อหาหลักที่ถูกต้องและส่งเสริมให้ influencers นำไปสื่อในรูปแบบที่หลากหลาย

ชุมชนผู้ปฏิบัติงาน

ด้านการเลี้ยงดูเชิงบวกในประเทศไทย

ประเด็นของ การอภิปราย	การสังเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่ม
1. ช่องว่างหรือสิ่งที่ยังขาดหายไป	• การมีระบบเชื่อมต่อระหว่างโปรแกรมและระหว่างโปรแกรมกับคน
2. ข้อท้าทายที่สำคัญ	• การเข้าถึงโปรแกรม(อุปกรณ์ สัญญาณ internet และ ทักษะทางดิจิทัล) • ช่องทาง/สื่อ ยังไม่แพร่หลาย (ปัจจุบันนิยม Tik Tok, YouTube, Facebook) • การควบคุมเนื้อหาที่เหมาะสมโดยหน่วยงานการสร้างเนื้อหา ที่ดึงดูดและน่าสนใจ
3. เราจะทำงานด้วยกันได้อย่างไรในฐานะของชุมชนผู้ปฏิบัติงาน	• สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานผู้ให้บริการโปรแกรมดิจิทัลเข้าด้วยกัน • เช่น ปัจจุบันมีเพียงบางโปรแกรมที่เริ่มเชื่อมต่อกัน เช่น Net PAMA เชื่อมกับ Family Line • สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างโปรแกรมดิจิทัลกับโปรแกรมอื่น และ สายเด็ก 1387 ร่วมกันออกแบบเนื้อหาหลักที่ถูกต้องและส่งเสริมให้ influencers นำไปสื่อในรูปแบบที่หลากหลาย

2. การติดตามและประเมินการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลกระทบ

วัตถุประสงค์: เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่รัฐและนักวิชาการในการติดตามตรวจสอบและประเมินการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และผลที่ได้รับจากระบบฐานข้อมูลที่พัฒนาโดยใช้ machine learning และการวิจัยในชุมชน และได้ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญและโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมงานกันในด้านนี้

ประเด็นของการอภิปราย	การสังเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่ม
1. ช่องว่างหรือสิ่งที่ยังขาดหายไป	- ชุมชน และประชาชน ไม่รู้ว่ามีหน่วยงานตลอดจนงานวิจัยมากมายที่สนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกรวมถึงผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องก็ไม่ตระหนักถึงผลกระทบที่รุนแรง เรื้อรังและการส่งต่อหรือแพร่กระจายความเสียหายจากการใช้ความรุนแรงในการเลี้ยงดูเด็กหรือความรุนแรงในเด็ก - ความชัดเจนของระยะเวลาการประเมินติดตามผลเพื่อแจ้งผู้ปกครอง
2. ข้อท้าทายที่สำคัญ	- การมีคำตอบแทนให้กับผู้ปกครองที่เข้าเรียนรู้เช่น หากคู่แต่งงานที่ผ่านการเข้าคอร์สพ่อแม่เชิงบวก สามารถลดภาษีได้เมื่อมีลูก - จำนวนเด็กที่เกิดลดลงจำนวนเด็กในสถานพินิจลดลง แต่เด็กมีความรุนแรงในการกระทำผิดมีสูงขึ้น ทั้งพฤติกรรมรุนแรงและพฤติกรรมที่เป็นผลจากปัญหาทางจิตเวช
3. เราจะทำงานด้วยกันได้อย่างไรในฐานะของชุมชนผู้ปฏิบัติงาน	- Influencers ของชุมชนเช่น โบสถ์ - ผู้ปฏิบัติงานของพื้นที่ในชุมชนสร้างวิถีในชุมชน โดยสามารถปรับขั้นตอนการทำงานให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ได้ - สร้างความเข้มแข็งระหว่าง บ.ว.ร.(บ้าน วัด โรงเรียน) ตลอดจน ศาล กรมพินิจฯ - ปัจจุบันกรมพินิจฯทำงานเชิงรุกเพื่อส่งเด็กกลับสู่สังคมได้อย่างปกติสุข - จึงควรมีการสร้างระบบประสานงานที่เอื้ออำนวยระบบการประเมินผลติดตามผลผู้ปกครอง เช่น ไม่หักค่าแรงการทำงานเมื่อมีการขอให้ผู้ปกครองเข้าร่วมเรียนรู้

3.การผลักดันโปรแกรมการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกไปสู่ระดับนโยบาย

วัตถุประสงค์: ผู้เข้าร่วมสัมมนาจะได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติงานในการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการของครอบครัวและเด็ก และการนำบทเรียนไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกในประเทศไทย

ประเด็นของการอภิปราย	การสังเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่ม
1. ทำไมประเทศไทยจึงยังไม่มีนโยบายเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก	ระดับที่ 1: ระบบ • ความสำคัญของบุคคล: การเน้นความสำคัญของความต้องการและพัฒนาบุคคล • ขาดการให้ความสำคัญต่อเด็กในระบบทั้งหมด: ปัญหานี้มีผลกระทบต่อระบบที่สร้างขึ้น • รัฐบาลไม่ให้ความสำคัญ: ปัญหาในการไม่ได้รับความสำคัญจากรัฐบาลในการพัฒนาประชาชน • ระบบที่สร้างขึ้นไม่ให้ความสำคัญ: ผลกระทบของระบบที่สร้างขึ้นที่ไม่ให้ความสำคัญกับเด็ก • ภาพใหญ่ของสังคม: ภาพใหญ่ของสังคมที่ขาดการเน้นความสำคัญของเด็กและความไม่ได้รับความสำคัญในระบบทั้งหมด
	ระดับที่ 2: ทักษะหรือมุมมองต่อโลก • ปัญหาในการเลี้ยงดูเด็กและความเข้าใจความรู้เรื่องการเลี้ยงดูเด็ก: มีความต้องการปรับปรุงในการเลี้ยงดูเด็ก และเข้าใจความรู้เรื่องการเลี้ยงดูเด็ก และ ขาดความเข้าใจในการใช้อำนาจ • การพัฒนาคน: การพัฒนาคนต้องให้ความสำคัญกับความรู้ที่ถูกต้อง และ ยังมีความรู้เก่าๆ ที่คงอยู่ และไม่ต้องใช้ความรุนแรง • การแก้ปัญหาที่ไม่หลากหลาย: ทำให้การจัดการและแก้ไขปัญหามิครอบคลุมทุกด้าน • บทบาทของครอบครัว: ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างพฤติกรรมและความคิดของเด็ก • ความรู้และความเข้าใจในการหล่อหลอมทัศนคติ: ความรู้และความเข้าใจในการหล่อหลอมทัศนคติมีบทบาทในการแก้ปัญหาและพัฒนาพฤติกรรมของเด็ก • ความต้องการเป็นคนดี: ทุกคนมีความต้องการเป็นคนดี ปัญหาคือการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมหรือใช้ความรุนแรงอาจทำให้เด็กๆ รู้สึกรู้สีกว่าการเป็นคนดีนั้นเป็นเรื่องยาก

ประเด็นของการอภิปราย	การสังเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่ม
2. ถึงเวลาแล้วหรือยังที่ประเทศไทยควรมีนโยบายด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวก และจะมีนโยบายส่งเสริม รวมถึงกลไกอะไรบ้างที่จะผลักดันเรื่องนี้ให้เป็นรูปธรรม	• การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน: แนวคิดนี้เน้นย้ำถึงการมีส่วนร่วมของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็ก ซึ่งหมายความว่า เป็นความพยายามของชุมชนทั้งหมด ที่รวมถึงผู้ปกครอง ครู และสังคมโดยรวม • การรับรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรมนุษย์: เด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าสำหรับประเทศ มุมมองนี้มองเด็กไม่เพียงแต่เป็นผู้รับการศึกษา และการดูแลเท่านั้น แต่เป็นสินทรัพย์ที่สำคัญซึ่งการพัฒนาของพวกเขาเป็นส่วนสำคัญต่ออนาคตของประเทศ • ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง: แนวคิดนี้เน้นถึงความสำคัญของนโยบายและแนวปฏิบัติในการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังซึ่งอาจรวมถึงการจัดการกับความเหลื่อมล้ำและการรับประกันว่าเด็กทุกคน ไม่ว่าสถานะทางเศรษฐกิจของพวกเขาจะเป็น • การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน: แนวคิดนี้เน้นย้ำถึงการมีส่วนร่วมของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็ก ซึ่งหมายความว่า เป็นความพยายามของชุมชนทั้งหมด ที่รวมถึงผู้ปกครอง ครู และสังคมโดยรวม • การรับรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรมนุษย์: เด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าสำหรับประเทศ มุมมองนี้มองเด็กไม่เพียงแต่เป็นผู้รับการศึกษา และการดูแลเท่านั้น แต่เป็นสินทรัพย์ที่สำคัญซึ่งการพัฒนาของพวกเขาเป็นส่วนสำคัญต่ออนาคตของประเทศ • ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง: แนวคิดนี้เน้นถึงความสำคัญของนโยบายและแนวปฏิบัติในการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังซึ่งอาจรวมถึงการจัดการกับความเหลื่อมล้ำและการรับประกันว่าเด็กทุกคน ไม่ว่าสถานะทางเศรษฐกิจของพวกเขาจะเป็นอย่างไร ก็มีโอกาสในการเข้าถึงโอกาสในการเติบโตและพัฒนา • การปรับตัวเข้ากับบริบทและเทคโนโลยีสังคมสมัยใหม่: มีการเน้นย้ำการปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงดูและการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทสังคมปัจจุบัน พัฒนาการเปลี่ยนแปลงของสังคม และยอมรับค่านิยมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ • การพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบองค์รวม: แนวทางนี้รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพชีวิตโดยรวมของประชากร ซึ่งอาจหมายถึงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่มุ่งเน้นไปด้านสุขภาพ การศึกษา และสวัสดิการ เพื่อรับประกันว่าเด็กจะเติบโตในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างรอบด้านของพวกเขา • การกำหนดนโยบายที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง: แนวคิดนี้สนับสนุนให้มีนโยบายที่เน้นความต้องการและสวัสดิภาพของเด็ก เน้นไม่เพียงแต่เรื่องความเก่งทางการเรียน แต่ยังรวมถึงการได้รับการเลี้ยงดูที่ดี การมีความฉลาดทางอารมณ์ และการได้รับการอบรมสั่งสอนเชิงบวกด้วย

ประเด็นของการอภิปราย	การสังเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่ม
3. ในฐานะชุมชนผู้ปฏิบัติงานฯ เราจะทำอะไรได้บ้างเพื่อผลักดันให้มีนโยบายการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกในประเทศไทย	• แนวทางแบบองค์รวม: กลยุทธ์มุ่งเน้นไม่เพียงแต่เด็ก แต่ยังรวมถึงพ่อแม่และผู้ปกครองด้วย การที่มีมุมมองกว้างขึ้นนี้ช่วยให้เข้าใจว่าการพัฒนาเด็กที่มีประสิทธิภาพควรมีการมีส่วนร่วมของทั้งครอบครัว • การฝึกอบรมพ่อแม่และผู้ปกครอง: มีการเน้นย้ำถึงการฝึกอบรมเพิ่มเติมสำหรับพ่อแม่และผู้ปกครอง การฝึกอบรมนี้อาจครอบคลุมถึงหลายแง่มุมของการเลี้ยงดูเพื่อให้พวกเขามีทักษะและความรู้ที่จำเป็นสำหรับการเลี้ยงดูที่มีประสิทธิภาพ • การดำเนินการในระดับท้องถิ่น: กลยุทธ์แนะนำให้มีการดำเนินงานที่ระดับตำบล ไม่เพียงแต่ระดับประเทศ เพื่อให้การดำเนินการนี้ครอบคลุมและแพร่กระจายไปยังทุกพื้นที่ • การรับรู้ของสาธารณชนและการใช้สื่อ: ข้อความเน้นถึงความสำคัญของการใช้สื่อต่างๆ ในการเผยแพร่ข้อมูลและยกระดับความตระหนักของสาธารณชนเกี่ยวกับการเลี้ยงดูที่ดี การนี้มุ่งเน้นที่การเข้าถึงผู้ชมที่กว้างขึ้นและทำให้ข้อมูลเข้าถึงได้ง่ายขึ้น • การสื่อสารเชิงรุกและรวมทุกคน: กลยุทธ์เรียกร้องให้มีการสื่อสารที่ชัดเจนและรวมทุกคนเพื่อให้เข้าถึงประชากรได้มากขึ้น ซึ่งอาจหมายถึงการใช้สื่อสาธารณะเพื่อให้แน่ใจว่าข้อความถูกเผยแพร่อย่างกว้างขวาง

4. วิธีการทำงานกับผู้ปกครองในลักษณะของการร่วมมือกัน

วัตถุประสงค์: เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เรียนรู้โดยตรง เกี่ยวกับผลเชิงบวกที่ได้รับจากการวิจัย จากผู้พัฒนาหลักสูตรและผู้ปฏิบัติงานโดยใช้หลักสูตรเหล่านี้ ว่าวิธีการร่วมมือกันในการทำงานกับผู้ปกครองจะส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และการช่วยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมได้อย่างไร

ประเด็นการอภิปราย	การสังเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่ม
1. การเรียนรู้ที่สำคัญที่ได้จากการอภิปรายในกลุ่ม	• แนวทางการทำกิจกรรมระหว่างผู้ปกครองและเด็ก • เน้นการมีส่วนร่วม • การสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว • การสื่อสารคำพูดที่ใช้ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองที่เป็นการสื่อสารเชิงบวก เช่น คำชม การสบตา • เรียนรู้กระบวนการใหม่ๆการจัดกิจกรรมกลุ่ม รูปแบบที่เสริมสร้างและสนับสนุนให้ผู้ปกครองที่มีบทบาทมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยวิทยากรเป็นเหมือนโค้ชมากกว่า • แนวทางการช่วยเหลือเด็กเวลาที่เด็กทำอะไรได้หรือไม่ได้ • การบูรณาการแบบองค์รวมจาก DSPMมาเป็นกิจกรรมที่สนุก • การรับรู้อารมณ์ของตนเอง
2. แนวทางในการนำวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองไปประยุกต์ใช้กับงานของเรา	• การใช้บทบาทสมมติ • การจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วม • ใช้กับองค์กรของตนเองตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น โรงเรียน สถานพินิจ มูลนิธิ • การให้ feedback เชิงบวก • การให้ข้อมูลเด็กก่อนทำกิจกรรม

การประเมินผลจากผู้เข้าร่วมอบรม

ผู้เข้าร่วมทั้งหมด 37 คน ที่กรอกแบบฟอร์มประเมินการประชุมออนไลน์ ผู้เข้าร่วมถูกขอให้คะแนนโดยรวมและให้คะแนนเฉพาะด้านของการประชุมในระดับต่างๆ โดยการประเมินมีตั้งแต่ 0-4 (0 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 = ไม่เห็นด้วย 2 = ไม่แน่ใจ 3 = เห็นด้วย และ 4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

คะแนนเฉลี่ยในการประชุมโดยรวมอยู่ที่ 3.7 ซึ่งแสดงความเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่ว่า "การประชุมมีประโยชน์และความคุ้มค่าแก่การเข้าร่วม" คะแนนสูงในอื่น ๆ บ่งชี้ถึงข้อตกลงได้อย่างชัดเจนว่า "วัตถุประสงค์ของการประชุมได้รับการสื่อสารอย่างชัดเจนและตรงตามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม" และ "การสื่อสารเกี่ยวกับการลงทะเบียนและการเข้าร่วมการประชุมได้รับการจัดระเบียบอย่างดี" คะแนนสุดท้ายเกี่ยวกับด้านการบริหารเวลา โดยมีข้อสรุปว่า "ผู้ดำเนินรายการได้ทำหน้าที่การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ"

คะแนนเฉลี่ยทั้งหมดแสดงผลสรุปดังนี้:

1. สถานที่จัดประชุมเหมาะสม (3.6 %)
2. มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประชุมที่ชัดเจน (3.8%)
3. มีการจัดระเบียบวาระการประชุมได้เป็นอย่างดี (3.7%)
4. มีการสื่อสารเกี่ยวกับการลงทะเบียนและการเข้าร่วมประชุม (3.8%)
5. มีความเกี่ยวข้องของเนื้อหาการประชุม (3.7%)
6. เกิดการเรียนรู้ข้อมูลใหม่มากมาย (3.7%)
7. มีโอกาสที่เพียงพอที่จะมีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับชุมชนปฏิบัติการ (3.4%)
8. มีการนำเสนอและให้ข้อมูลที่ชัดเจน (3.7%)
9. ผู้นำเสนอมีความรู้ (3.7%)
10. การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพโดยผู้ดำเนินรายการ (3.1%)

ACTIVITIES

— ภาพบรรยากาศในห้องสัมมนาย่อย A, B, C, D

ชุมชนผู้ปฏิบัติงาน
ด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกในประเทศไทย
THAI POSITIVE PARENTING COMMUNITY OF PRACTICE

ACTIVITIES

— ภาพบรรยากาศในห้องสัมมนาย่อย A, B, C, D

ชุมชนผู้ปฏิบัติงาน ด้านการเลี้ยงดูเด็กเชิงบวกในประเทศไทย

THAI POSITIVE PARENTING COMMUNITY OF PRACTICE

ACTIVITIES

นอกจากนี้ภายในงานยังได้มีการออกบูธของสมาชิกจำนวน 6 หน่วยงานได้แก่ โครงการ PLH มูลนิธิสานตืวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาการเด็กราชชนครินทร์ โครงการเน็ตป้ามา จากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มูลนิธิทรูนาทร (Compassion Thailand) โปรแกรม HIPPY และ บอร์ดเกมส์จากบริษัทคลับครีเอทีฟ

APPENDICES^{...}

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

Appendices

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง
1	นฤมล สัตยาประเสริฐ	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำพูน	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำพูน
2	วิษุตา เอี่ยมแจ่ม	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำพูน	นักจิตวิทยา
3	สุญาณันท์ สมบัติศิริ	ศูนย์ปฏิบัติการกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการฯ / นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
4	ภูบดินทร์ ลีรียานนท์	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
5	ปิ่นณวิษณุ ศรีอรนันต์	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
6	ธนกร สุเทศ	กองคุ้มครองเด็กและเยาวชน	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
7	จิตตาทานต์ วังคำ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์	ศึกษานิเทศก์
8	เอกนรินทร์ ศรีอินทร์	สถาบันวิจัยและพัฒนา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
9	ไทรพร ชิวไศภิชฐ	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ
10	อภิวิชญ์ ยะสง่า	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ
11	วรภา สยงกุล	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
12	คุณอุสุภางค์ ไกตรชาติ	แผนงานนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข	(ผู้ติดตาม พญ.ดุขฎิ)
13	กิตติกุล	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น
14	จุฬารณย์ สมใจ	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จ. เชียงใหม่	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
15	อรรวรรณ วงศ์สถิตย์	กรมควบคุมโรค	พยาบาลวิชาชีพ
16	ชฎาพร สุขสิริวรรณ	ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี	นักวิจัย
17	ครณี จันทร์หล้า	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อาจารย์
18	ณัฐญา แท่นทิพย์	โครงการเน็ตป่าไม้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล	เจ้าหน้าที่วิจัย

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง
19	เอษรา วสุพันธ์จิต	โครงการเนตป้ามา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล	นักจิตวิทยา
20	ศรินดา จันทรเพ็ญ	โครงการเนตป้ามา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล	เจ้าหน้าที่วิจัย
21	มณีนันท์ สุตันตังใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	อาจารย์
22	ชุมพร กาวิเปิบ	สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก บ้านเอื้ออารี	ผู้จัดการงานการศึกษา
23	ธีรวัฒน์ แก้วแดง	คอมแพสชั่น ประเทศไทย (มูลนิธิครูณาทร)	ผู้จัดการฝ่ายฝึกอบรม
24	ปรรวดา ทารัตน์	มูลนิธิครูณาทร	เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนพันธกิจรอบครัว
25	kanokwan sripongvarakul	มูลนิธิครูณาทร	program support
26	ขวัญใจ คมคาย	มูลนิธิครูณาทร	เจ้าหน้าที่ชำนาญการงานสื่อสารสัมพันธ์
27	กฤษกร ไทรทอง	มูลนิธิคริสเตียนเพื่อเด็กพิการ	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาโครงการ
28	ธีรภัทร ดิวแสง	มูลนิธิคริสเตียนเพื่อเด็กพิการ	ผู้ประสานงานโครงการชุมชน
29	อรทัย ทวีสิน	มูลนิธิสหทัยสังคมศึกษาสงเคราะห์	ผู้อำนวยการ
30	ปวีณา คำวิแสง	มูลนิธิเริ่มต้นใหม่	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
31	เลดี้ ละครนันท์	มูลนิธิสันติสุข	เจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์
32	ชลธิชา ศรีวิเศษ	มูลนิธิสันติสุข	ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกสังคมสงเคราะห์
33	รติมา งามอาจอิทธิชัย	มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนานโยบาย	นักวิชาการโครงการ
34	ณัฏฐพัศกมล เกิดมีทรัพย์	มูลนิธิรักษ์เด็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการมูลนิธิรักษ์เด็ก
35	นภาพร มูลพร้อม	มูลนิธิรักษ์เด็ก	เจ้าหน้าที่โครงการ
36	วรินทร์นันท์ หงษ์ไทย	มูลนิธิอนันต์พันธกิจ เพลย์เฮาส์ ปริสกุล	ผู้ช่วยครูและธุรการ
37	ณภัทร บุตรศักดิ์แสง	มูลนิธิก้าวหน้าพัฒนา	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ
38	พิรุณ น้อยอ้อมใจ	มูลนิธิ เอช เอช เอ็น เพื่อเด็กไทย	ผู้จัดการศูนย์พักพิงเด็ก/ศูนย์การเรียนรู้อาเซียน
39	ปฎิมา ตั้งปรัชญากุล	Labour Protection Network Foundation (LPN)	ผู้จัดการมูลนิธิฯ
40	ศิริวรรณ ชินวงศ์*	มูลนิธิพระหฤทัยอุปถัมภ์	ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
41	ศักดา ย่ำรุ่ง	มูลนิธิพระหฤทัยอุปถัมภ์	เจ้าหน้าที่
42	รังสิพล เปลียนพันธุ์	มูลนิธิอันนา บังอร สิริเชียร	ประธานมูลนิธิเจ้าอาวาสวัด
43	ชนกฤต ไวดี	มูลนิธิรักษ์ไทย	เจ้าหน้าที่สนาม
44	ศรินันท์ ช้างน้อยอำไพ	มูลนิธิรักษ์ไทย	เจ้าหน้าที่ภาคสนามอาวุโส

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง
45	กาญจนา เปอร์กิ้นส์	มูลนิธิน้ำพุแห่งชีวิต	รองประธานมูลนิธิ
46	ชลีรัตน์ พุ่มพุกภัย	ชมรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อคนพิการ สังกัด มณฑลนครสวรรค์ มูลนิธิอานนาบ็องร์ สิริเชียร	เลขาประธาน
47	พรสวรรค์ ไหลสุวรรณ	Church World Service	Child safeguarding program Officer
48	มาริน เปรมปรี	The freedom story	ผู้จัดการฝ่ายประสานงานองค์กร เครือข่าย
49	อาภัสรา นพพรพงศา	-	ผู้จัดการ
50	รัชนิ สุภวัตรจริยากุล	นักแก้ไขการพูด(อิสระ)	นักแก้ไขการพูด
51	รัตติกร วุฒิกกร	บ. คลับ ศรีเอทีฟ จำกัด	design director
52	ชญาพร รัตนาวีวัฒน์พงศ์	บุคคลทั่วไป	-
53	พัชชา โอตรวรรณะ	-	นักเล่นบำบัด
54	ชนศักดิ์ ทาคำ	บจก. อินนิเซียล ชัพพลาย	-
55	ลัษมา สกกลเกียรติ	บจก. อินนิเซียล ชัพพลาย	-
56	เต็มสินี โสภาสมสวัสดิ์	-	-
57	ปริญสรณ์ อาศรัยราษฎร์	บริษัท ลูกทำได้ จำกัด	Founder
58	อนันต์ วัชรนราทร	สถาบัน Ministry of love	Partner
59	กัลยาภรณ์ เลิศชัยทวี	-	-
60	Sarunchana Netsawang	Alternative Care Thailand	ACT Project Coordinator
61	อาทิตย์ ชูสกุลธนะชัย	พรรคก้าวไกล	ผู้ชำนาญการประจำตัว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
62	สุดใจ พรหมเกิด	แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส.	ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรม การอ่าน
63	ผศ.ดร. สมบัติ ตาปัญญา	มูลนิธิสานคิดวัฒนธรรม	ประธาน
64	ดร.แอมมาลี แม็คคอย	มูลนิธิสานคิดวัฒนธรรม	ผู้นำโครงการ : การเลี้ยงดูเด็กเพื่อให้มี คุณภาพตลอดชีวิตสำหรับเด็ก (PLH YC)
65	สศ.ร. เฉลิมขวัญ ชูติมา	มูลนิธิสานคิดวัฒนธรรม	ผู้ประสานงาน TPP CoP
66	คุณสายสุรีย์ เลี้ยงประสาร	มูลนิธิสานคิดวัฒนธรรม	ผู้เชี่ยวชาญการขับเคลื่อนนโยบายและ การฝึกอบรม (PLH YC)
67	คุณกรวดี เจริญใหญ่	มูลนิธิสานคิดวัฒนธรรม	ผู้ประสานงาน โครงการ PLH ภาค อีสาน
68	คุณวิไลวรรณ ผ่องแผ้ว	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	นศ.ปริญญาเอก
69	คุณนพธดา คำชื่นวงศ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	นศ.ปริญญาเอก

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง
70	Ms. Nan Mwe Nohh	สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	นศ.ปริญญาโท
71	คุณนุจนา กันแก้ว	NICFD	เลขานุการผู้อำนวยการ
72	คุณณฤชิต ตันประยูร	NICFD	นักประชาสัมพันธ์
73	คุณสุเมต ชื่นชู	NICFD	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
74	คุณอนนก มาศจรัส	NICFD	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา
75	คุณกุสุมา พนออนุอดมสุข	กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กรมกิจการ สตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	ผู้อำนวยการ
76	คุณสุจิตร์ ไทรนิ่มนวล	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ศูนย์ความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ	ผู้อำนวยการ
77	คุณนภัทร พิศาลบุตร	UNICEF Thailand	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย
78	Dr. Zin Ko Ko Lynn.	UNOCD: โปรแกรมครอบครัวเข้มแข็ง (Strong Families Program)	Drugs and Health Officer
79	ดร.วีระชาติ กิเลนทอง	สถาบันเพื่อการประเมินและออกแบบ นโยบาย (RIPED) มหาวิทยาลัยหอการค้า ไทย	ผู้อำนวยการ
80	นพ.ชาญวิทย์ พรนภดล	คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล	จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น
81	คุณอภิญา เจริญน้ำ	กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
82	ดร.อรอร ภูเจริญ	สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	ผู้อำนวยการ
83	นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์	สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและ ครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล	ผู้อำนวยการ
84	นพ.สุริยดิษฐ์ ผิวสว่าง	กองอนามัยมารดาและทารก สำนักส่งเสริม สุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ (กุมารแพทย์ พัฒนาการและพฤติกรรม)
85	นพ.นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช	สถาบันราชานุกูล	ผู้อำนวยการ
86	คุณอรพินท์ สักดิ์เอี่ยม	กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเด็ก
87	ดร.ปนัดดา ธนเศรษฐกร	สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและ ครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง
88	นพ.ชาญวิทย์ พระเทพ	กระทรวงสาธารณสุข	นายแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข/ที่ปรึกษา กระทรวงสาธารณสุข
89	นพ.ตะวันชัย จิระประมุขพิทักษ์	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล	รองศาสตราจารย์
90	คุณณัฐวุฒิ บัวประทุม	สส.บัญชีรายชื่อพรรคก้าวไกล	กรรมการคณะกรรมการกิจการเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ
91	ศาสตราจารย์คลินิก พญ.วันฉัตร ปิยะศิลป์	ศาสตราจารย์คลินิก	กลุ่มงานจิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ มหาราชนิ
92	คุณอติชา สมรินทร์อฟี	มูลนิธิสายเด็ก 1387	ผู้อำนวยการ
93	คุณน้ำทิพย์ รัตนนิมิต	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	ศูนย์สุขภาพจิตที่ 8
94	คุณไพศรี สิริบำนาญทวี	โรงพยาบาลอุดรธานี	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
95	พญ.ศุภฎี จีงศิริกุลวิทย์	กรมสุขภาพจิต	ผู้อำนวยการกองบริหารระบบบริการสุขภาพจิต
96	คุณอมรา ธนศุภรัตน	สถาบันพัฒนาการเด็กราชชนกรินทร์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
97	ชลดา ขุนทองน้อย	101 Educare Center	นักวิจัยอิสระ
98	ปรารธนา สดนาโ	101 Educare Center	นักวิจัยอิสระ
99	สุภาพร เผ่าดี	มูลนิธิธรรมาทร	อพม. ผู้ประสานงานโครงการ
100	กรรณิการ์ คาโสดม	แผนงานพัฒนานโยบายสาธารณะด้านสุขภาพจิต	นักวิชาการสาธารณสุข
101	ลินดา สุทรวงค์		นักสังคมสงเคราะห์
102	นส.สาธิตาพัชร ศรีฤธรรม์	กรมสวัสดิการเด็กและเยาวชน	นักพัฒนาสังคม
103	นส.อภิรดี เถลิหมิตย์	ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์	เจ้าหน้าที่บริการวิชาการและสังคม
104	อภิรักษ์ ตามแม่ถึง	For kids Center	นักกิจกรรมบำบัด
105	อาภรณ์ สมประเสริฐสุข	บ.คลับครีเอทีฟ จำกัด	ฝ่ายกิจกรรม
106	ศิริพร เชอกอ	มูลนิธิน้ำพุแห่งชีวิต	เลขานุการ
107	อินทิรา แซมเมียร์	มูลนิธิน้ำพุแห่งชีวิต	ประธานมูลนิธิ
108	นส.กรรภา พัฒนกำพล	มูลนิธิน้ำพุแห่งชีวิต	เจ้าหน้าที่บริการวิชาการและสังคม
109	รศ.ดร.สุวิทย์ พันธ์	IPRS มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
110	นส.ศิริพร ดิลก	Asia	นักวิชาการ
110	ภณิชา ไชยกวิน	Net PAMA	นักจิตวิทยาประจำโครงการ

ชุมชนผู้ปฏิบัติงาน

ด้านการเลี้ยงดูเชิงบวกในประเทศไทย

THAI POSITIVE PARENTING COMMUNITY OF PRACTICE

